

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **P. V.**, zast. Mgr. Patrikem Bauerem, advokátem se sídlem Chelčického 97/1, Chomutov, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 11. 2020, č. j. 42 A 32/2017 - 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2017, č. j. 4300/DS/2017; tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Mostu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 4. 2017, č. j. MmM/049033/2017/OSČ-P/ŠP. Posledně uvedeným rozhodnutím byla stěžovatelka uznána vinnou z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupků.

[2] Uvedených přestupků se stěžovatelka dopustila tím, že dne 11. 5. 2016 v čase kolem 15:00 v Mostě na křižovatce s řízeným provozem jako řidička motorového vozidla VW Tiguan, RZ X odbočila vlevo z ulice t. B. do ulice J. S., ačkoliv pro daný směr jízdy svítil signál se směrovou šipkou doleva s červeným světlem „stůj“, který jí přikazoval zastavit

vozidlo před vodorovnou dopravní značkou V 5 „příčná čára souvislá“. Následně se po zastavení svého vozidla v ulici J. S. u bloku č. X nevěnovala plně řízení svého vozidla, které se rozjelo směrem vzad a svou zadní částí narazilo do neoznačeného vozidla policie – Škoda Octavia, RZ X, řidiče Ing. P. P., které zastavilo za jejím vozidlem. Svým jednáním naplnila skutkovou podstatu výše uvedených přestupků, neboť porušila § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. b) a § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Za uvedené přestupky byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 3000 Kč a povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1000 Kč.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[3] Stěžovatelka brojila proti rozhodnutí žalovaného správní žalobou, ve které rozporovala naplnění skutkových podstat obou přestupků. Především zdůrazňovala, že žalovaný správní orgán, jakož i vypovídající policisté byli podjatí. Výpovědi těchto policistů tak nemohly prokázat vinu stěžovatelky, neboť byli sami do celé události (především následné dopravní nehody) zainteresováni. Zdůraznila, že ve správním řízení navrhovala výslechy dalších svědků, které však správní orgán neprovedl. Ve vztahu k nerespektování červeného světla uvedla, že si není vědoma toho, že by jela na červenou. Ani správní spis tvrzení žalovaného neprokazuje. Jelikož fungování světelné dopravní signalizace je otázkou odbornou, měl být v dané věci vypracován znalecký posudek. Stejně tak není ze správního spisu zřejmé, jak proběhla dopravní nehoda – zda do policejního auta narazila sama stěžovatelka, či zda policejní auto nenarazilo zezadu do auta stěžovatelky.

[4] Podanou žalobu krajský soud rozsudkem podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že správní spis jednoznačně prokazuje průběh celé události (spáchání obou přestupků) tak, jak je uvedeno v rozhodnutí žalovaného. Další důkazy, které stěžovatelka navrhovala v dané věci provést (výslech své nezletilé dcery, Ing. B., pana Z., policisty V. a policistů jedoucích ve vozidle, které projíždělo kolem a jehož kamerový záznam byl v řízení použit jako důkaz), byly proto nadbytečné. K otázce podjatosti krajský soud uvedl, že stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní okolnosti, na základě kterých by bylo možné usuzovat o podjatosti úředních osob. Připomněl také, že případnou zainteresovanost svědků (zasahujících policistů) hodnotí správní orgán při volném hodnocení důkazů. V daném případě však výpovědi těchto policistů (Ing. P. P. a M. R.) korespondovaly s ostatními podklady založenými ve spise, proto není důvod o jejich věrohodnosti pochybovat. A co se týče tvrzené nutnosti vypracování znaleckého posudku, krajský soud uvedl, že doložené fázové schéma světelné signalizace, záložní pevný program, situační schéma, jakož i videozáznam potvrzuje průběh celé události tak, jak uvedli policisté P. a R. Naplnění skutkových podstat obou přestupků z obstaraných pokladů jednoznačně vyplývá, proto nebylo nutné k nim dále provádět jakékoli další výslechy či dokonce znalecké zkoumání nastavení světelné signalizace.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Rozsudek krajského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností, ve které uvedla odkaz na § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Své námitky formulovala v zásadě do tří okruhů. Předně znovu rozporovala věrohodnost svědků – policistů P. a R. Připomněla, že oba měli zájem na výsledku věci, neboť oba byli účastni dané dopravní nehody (střetu vozidla

pokračování

stěžovatelky a vozidla policie). Vyjádřila názor, že z povahy věci jsou výpovědi zasahujících policistů vždy stíženy „*vadou v profesní zaujatosti hájit své postupy*“; jejich zaujatost se proto podle stěžovatelky předpokládá zcela automaticky, což krajský soud dostatečně nezohlednil. Ve druhé části své argumentace znovu vyjádřila přesvědčení, že skutkové podstaty přestupků nebyly naplněny a především nebylo prokázáno, že by skutečně jela na červenou. To nedokazuje ani ve spise založené video kolem projíždějícího vozidla jiné hlídky policie, neboť z něj není zřejmé, zda samo toto vozidlo nevjíždí na křižovatku na červenou; stejně tak není možné vyloučit poruchu. Závěrem jako třetí argumentační linii uvedla, že fungování dopravní světelné signalizace je otázkou odbornou, proto měl být ve věci vypracován znalecký posudek (k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27). V této souvislosti uvedla, že se krajský soud dostatečně s jejími námitkami nevypořádal – namísto znaleckého posudku provedl vlastní odborné závěry, čímž zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[6] Žalovaný se blíže ke kasační stížnosti nevyjádřil. Pouze navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou věci je posouzení jednání stěžovatelky jako přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 a písm. k) zákona o silničním provozu; stěžovatelka rozporovala především podklady pro vydání napadeného rozhodnutí (výpovědi policistů, listiny k fungování semaforu a videozáznam), přičemž zdůrazňovala, že bylo nezbytné vypracovat znalecký posudek.

[10] Předně Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek krajského soudu netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Krajský soud se vypořádal se všemi námitkami, které stěžovatelka uvedla v žalobě. Odůvodnění rozhodnutí krajského soudu je logické a zcela srozumitelné. Skutečnost, že stěžovatelka s věcným hodnocením krajského soudu nesouhlasí, nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí nezpůsobuje.

[11] Pokud jde o první z uvedených přestupků (jízda na červenou), z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že stěžovatelka dne 11. 5. 2016 v čase kolem 15:00 h jela ulicí t. B. v M., ze které odbočila vlevo do ulice Josefa Skupy, přestože pro daný směr svítil světelný signál „stůj“. V momentě, kdy se pro směr rovně a doprava rozsvítila zelená, uvedla stěžovatelka své vozidlo do pohybu, přestože pro směr doleva (do ulice J. S.) stále svítila červená. Tyto skutečnosti vyplývají především z videozáznamu kolem projíždějícího policejního vozidla a z listinných důkazů k danému semaforu – jde o fázové schéma světelné signalizace v křižovatce t. B. a J. S., záložní pevný program k této signalizaci a

situační schéma, které si správní orgán I. stupně zcela v souladu s právními předpisy dotazem u odpovědné osoby (Ing. B.) obstaral jako podklad pro vydání rozhodnutí.

[12] Z těchto podkladů je zřejmé, že ve směru, v jakém řídila své vozidlo stěžovatelka, spíná nejprve zelené světlo pro směr rovně (t. B.) a doprava (do ulice M., jde o interval 63-70, 0-24 uvedený na záložním pevném programu, označení VA na situačním schématu) a teprve následně po uplynutí určitého časového intervalu sepne zelené světlo také pro směr doleva (do ul. J. S., kam odbočovala stěžovatelka; jde o interval 14-24, označení VE na situačním schématu). Stejně tak je z uvedených listin zřejmé, že ve směru, který je přímo snímán kamerou kolem projíždějícího vozidla policie (stěžovatelčin protisměr), svítí zelené světlo v intervalu 63-70, 0-12; kdežto pro směr stěžovatelky svítí zelená v intervalu 14-24. Zelené světlo opravňující řidiče pokračovat v jízdě ve směru stěžovatelky (z t. B. doleva do ul. J. S.) a v protisměru (směr přímo snímán kamerou) tak nesvítí nikdy současně.

[13] Z videozáznamu kolem projíždějícího vozidla policie jiné hlídky (které jelo ve směru z t. B. do ul. M.) je dále zřejmé, že stěžovatelka uvedla své vozidlo na dané křižovatce do pohybu v momentě, kdy se zelené světlo rozsvítilo pro směr z pohledu stěžovatelky rovně a doprava (označení VA na situačním schématu) a pro protijedoucí vozidla (označení VC na situačním schématu), viz čas 14:59:00 až 14:59:20 na záznamu z kamery vepředu a čas 14:59:17 až 14:59:40 na záznamu z kamery vzadu. Jelikož v té době nemohlo dojít ve stejném okamžiku k rozsvícení zeleného světla také pro směr doleva (do ul. J. S.), jak je zřejmé z výše popsanych listinných podkladů, je evidentní, že stěžovatelka musela započít s odbočovacím manévrem do ul. J. S. v době, kdy jí červené světlo přikazovalo stát.

[14] Závěr o tom, že stěžovatelka projela ve svém směru křižovatkou na červenou, je zřejmý již z těchto podkladů; výpovědi policistů (které pouze potvrdili výše popsany skutkový děj) jedoucích přímo za stěžovatelkou v neoznačeném policejním vozidle jsou v tomto směru pouze doplňující. Jejich výpovědi jsou však zcela v souladu s ostatními podklady správního spisu. Oba policisté (P. a R.) shodně uvedli, že stěžovatelka ve vozidle jedoucím přímo před nimi uvedla své vozidlo do pohybu v momentě, kdy pro její směr doleva ještě svítila červená. V momentě, kdy se stěžovatelka rozjížděla, ji nejprve upozornili zvukovým signálem, jelikož jej nerespektovala (resp. tvrdila, že jej neslyšela), vydali se za stěžovatelkou, která následně v ulici J. S. zastavila své vozidlo při pravém okraji vozovky. Jeho řízení se však dostatečně nevěnovala (nezajistila jej proti pohybu např. ruční brzdou), proto se toto vozidlo na mírném svahu rozjelo vzad a narazilo do vozidla policie, které v tu chvíli stálo za vozidlem stěžovatelky.

[15] Ke druhému z uvedených přestupků ostatně i sama stěžovatelka ve správním řízení (při ústním jednání dne 6. 4. 2017) uvedla následující: „Policisté mě zastavili v ulici J. S. Já jsem zajela ke kraji, protože jsem uvolňovala místo vozidlu s houkačkou a modrými majáky. Po zastavení jsem si všimla, že se jedná o policejní auto, které zastavuje mě. Jeden z policistů vyšel z vozidla a řekl mi, abych si přeparkovala. Já jsem zajela na parkovací místo vedle cukrárny, aby za mnou bylo dostatek místa. Po zastavení jsem se nedívala do zrcátka, kde vozidlo zastavilo. Když jsem zastavila, sáhla jsem pro kabelku a vyndávala osobní doklady. Přitom jsem cítila, že se vozidlo zhouplo, jak se zatahovala automatická ruční brzda, kterou je vozidlo vybaveno. Přitom jsem ucítila ťuknutí, jak do sebe vozidla narazila. Nevšimla jsem si,

pokračování

jestli vozidlo po tom, co jsem zastavila, popojelo, protože jsem vyndávala doklady z kabelky. Nejprve ke mně policisté přišli a ptali se mě, jestli mám řidičský průkaz a ptali se mě, proč nemám zataženou ruční brzdu. Myslím si, že moje auto narazilo do policejního vozidla při tom, když se zatahovala ruční brzda. Myslím, že ke kontaktu došlo, protože mé vozidlo se zhouplo při zatahování ruční brzdy a protože policejní vozidlo stálo příliš blízko mému vozidlu.“

[16] Také výpověď stěžovatelky potvrzuje to, že její vozidlo nebylo při zastavení zajištěno proti pohybu vzad. Její následné vyličení celé události tak, že naopak mělo policejní vozidlo narazit zezadu do vozidla jejího, považuje Nejvyšší správní soud za účelové. Sama stěžovatelka přiznala, že ruční brzda nebyla při zastavení ihned aktivní. V daném případě nelze poukazovat na její automatické zatažení, neboť i v případě vozidel, u kterých ruční brzdu nezatahuje manuálně sám řidič, je to jen a pouze řidič vozidla, který za chování vozu odpovídá. Bylo tedy na stěžovatelce, aby se řízení vozidla dostatečně věnovala a aby své vozidlo proti dalšímu pohybu zajistila, třeba i jiným způsobem.

[17] Správní orgány proto zcela správně neprováděly stěžovatelkou navrhované důkazy (výslechy dalších svědků), neboť skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Další důkazy by tak byly nadbytečné (k možností odmítnout provést další důkazy srov. také hojnou judikaturu Ústavního soudu, např. náleze ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 569/03, N 87/33 SbNU 339; ze dne 16. 6. 2005, sp. zn. II. ÚS 418/03, N 125/37 SbNU 573; či ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09, N 254/55 SbNU 455). Skutkový děj tak, jak jej popsal správní orgán I. stupně a následně také žalovaný, má oporu v podkladech spisového materiálu, ke kterým nebylo nutné provádět žádné znalecké zkoumání. To, jak světelná signalizace na dané křižovatce funguje, v jakých intervalech spíná zelené světlo a ve kterých směrech, vyplývá přímo z listin založených ve spise. Všechny závěry správních orgánů jsou v tomto směru plně přezkoumatelné a jakékoli spekulace o tom, že by snad kolem projíždějící vozidlo hlídky policie, které pořídilo daný videozáznam, mělo samo projíždět na červenou (to je ostatně v přímém rozporu s pořízeným videozáznamem) nebo že by v danou chvíli světelná signalizace měla mít poruchu, jsou nepřipadné. Jde o spekulativní a účelová tvrzení stěžovatelky, která nemají žádnou oporu ve spise. Námitky týkající se neprokázání naplnění skutkových podstat uvedených přestupků a nutnosti provádět znalecké zkoumání tak nejsou důvodné.

[18] A co se týká výslechů policistů, kteří byli spáchání přestupku přítomni, a kteří tak mohou uvést podstatné informace k průběhu celého skutkového děje, k tomu je nutno uvést, že se jedná o standardní důkazní prostředek – srov. § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle kterého lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné k zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že obecně lze policistu považovat za nestranného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63, a ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 – 70, nebo rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27, na který stěžovatelka sama v kasační stížnosti odkazovala).

[19] Nejvyšší správní soud si je vědom nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, N 119/81 SbNU 853, kde Ústavní soud shledal, že „v demokratickém právním státě, v němž jsou si všichni lidé rovni, nelze obecně bez dalšího přikládat vyšší váhu

výpovědím policistů jako příslušníků mocenských složek oproti výpovědím jednotlivců, vůči nimž jsou policejní či jiné státní pravomoci vykonávány“. Tento závěr však není v rozporu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž lze obecně policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodnějšího). To plyne ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem.

[20] Posouzení věrohodnosti výpovědi policistů je součástí hodnocení důkazů v každém konkrétním případě, při němž je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti případu, aniž lze automaticky výpovědím policistů přiznávat větší věrohodnost než výpovědím jiných svědků. Výpověď policisty tak hodnotí správní orgán podle § 50 odst. 4 správního řádu, stejně jako všechny ostatní důkazy podle své úvahy (zásada volného hodnocení důkazů). Věrohodnost jeho výpovědi jako svědka mohou snižovat důkazy svědčící o jeho zaujatosti vůči pachateli přestupku např. tehdy, provádí-li policista po tvrzeném spáchání přestupku rozsáhlou kontrolu technického stavu vozidla či jeho vybavení, není-li k ní dán rozumný důvod (k tomu srov. již citovaný rozsudek č. j. 7 As 83/2010 - 63), či další podobné šikanózní jednání policisty. Tvrzení pachatele přestupku o tom, že byl něčemu takovému na místě podroben, je proto potřeba vnímat citlivě. V takovém případě, jsou-li mezi výpovědi pachatele a policisty rozpory, přičemž další důkazy tyto rozpory neodstraňují, k uznání viny údajného pachatele rozhodně pouhá výpověď zasahujícího policisty nepostačuje. Stejně tak je nutno u obtížně pozorovatelných přestupků (např. nepřipoutání bezpečnostním pásem či držení hovorového zařízení řidičem při jízdě, které měli policisté vidět na velkou vzdálenost) důsledně hodnotit, zda měli policisté vůbec možnost jeho spáchání spatřit (k tomu srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 66/2018 - 34).

[21] K žádné takové situaci však v případě stěžovatelky nedošlo. Policisté naopak nejprve stěžovatelku upozornili zvukovým signálem, když viděli z vozidla jedoucího přímo za stěžovatelkou, že uvádí své vozidlo do pohybu, přestože svítil červený světelný signál. Na to ovšem stěžovatelka nereagovala, resp. tvrdila, že nic takového neslyšela. Teprve poté stěžovatelku zastavili. Jelikož dostatečně své vozidlo nezajistila proti dalšímu pohybu, rozjelo se na mírném svahu vzad a narazilo do vozidla policie. Jak dále vyplývá z obsahu spisu, policisté chtěli oba přestupky vyřešit na místě, stěžovatelka však nejprve komunikovala s další (neznámou) osobou prostřednictvím svého telefonu a teprve po dotazu, zda je přestupek nahrán na záznamové zařízení, policistům na místě sdělila, že s přestupkem nesouhlasí.

[22] Stěžovatelka v průběhu správního řízení netvrdila, že by byla vystavena ze strany zasahujících policistů jakémukoli šikanóznímu jednání (např. již zmiňované rozsáhlé kontrole technického stavu vozidla). Uvedla pouze to, že musela na místě setrvat asi hodinu a půl. Nicméně tato skutečnost byla způsobena výhradně jejím jednáním, neboť svou nepozorností způsobila malou dopravní nehodu, kterou následně přijela vyřešit hlídka dopravní policie. To je ostatně v případech, kdy je účastníkem dopravní nehody vozidlo policie, zcela běžný postup. Také svědci - policisté P. a R. museli na místě setrvat do doby, než jejich kolegové dopravní nehodu zdokumentují. Rozhodně se tak nejednalo o šikanózní jednání policistů – svědků v nyní řešené věci. V jejich výpovědích nejsou žádné rozpory, přičemž jimi uvedené skutečnosti potvrdil také do spisu doložený videozáznam a fotodokumentace dopravní nehody. O jejich nestrannosti jakožto svědků proto zdejší soud

pokračování

nemá žádného důvodu pochybovat. Ze správního spisu nevyplývají žádné indicie o tom, že by policisté měli vůči stěžovateli postupovat šikanózně, přehnaně horlivě či předpojatě. Stěžovatelka nadto koncipovala svou námitku tak, že výpověď policistů je nutno považovat za zaujatou zcela automaticky pouze na základě toho, že jsou „*profesně zaujatí*“. Jak již však bylo uvedeno výše, tato námitka neobstojí.

V. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[24] Výrok o nákladech řízení vychází z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, Nejvyšší správní soud mu však náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. listopadu 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu